

การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

Student Affair Management of Pratumrachwongsa School under the Jurisdiction of
Secondary Education Office Service Area 29

ทองแดง แสงบุญ¹, สุรางคณา มัณยานนท์²

Thongdang Sawangboon¹, Surangkana Manyanonda²

^{1,2} มหาวิทยาลัยราชธานี

^{1,2} Ratchathani University, Thailand.

¹ Email: thongdangpr2020@gmail.com

Received January 12, 2021; Revised February 23, 2021; Accepted March 27, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนปทุมราชวงศา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 80 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายได้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .22 ถึง .72 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ (1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (2) ด้านการประเมินผลงานกิจการนักเรียน (3) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน (5) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และ (6) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารกิจการนักเรียน; โรงเรียนปทุมราชวงศา; ผู้บริหาร

Abstract

The objective of this Quantitative research was to study the state of student affair management of Pratumrachwongsa School under the jurisdiction of Secondary Education Office Service Area 29. The sample consisted of 80 teachers with Simple Random Sampling in Pratumrachwongsa School of the Academic Year of 2563. The research tool was a 60 item-questionnaire the discrimination values between .22-.72, and the reliability of .90. The statistics included mean and standard division. The research results were as follow: The state of student affair management of Pratumrachwongsa School under the jurisdiction of Secondary Education Office Service Area 29 were at the high level, and ranking from the highest to the lowest were (1) Student Affair Planning, Student, (2) Student Affair Evaluation Student Affair Evaluation, (3) Affair Business Management, (4) Prevention and Modification of Student Behaviors, (5) Promotion of Student Disciplines, Morality, and Ethics, and (6) Democracy Promotion in Schools, and Student Affair Evaluation, respectively.

Keywords: Student Affair Management; Pratumrachwongsa School; Administrator.

บทนำ

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานสำคัญของสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่หลักในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการ เพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียน ตลอดจนจนสภาวะเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล รวมถึงสภาพการปรับตัวในสภาวะ “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่ผู้เรียนและผู้สอนจะต้องปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตในหน้าที่การเรียนการสอน อาทิ ปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูและนักเรียนที่มากกว่า จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนอยู่ในห้องเรียนหรือเรียนผ่านสื่อโทรทัศน์หรือสื่อออนไลน์ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความสนใจของนักเรียน เชื่อมโยงกับชุมชนและบริบทที่นักเรียนอยู่มากกว่าการเรียนรู้อิงตามมาตรฐานแบบเดียวกันทั่วประเทศ การประเมินผลเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (formative assessment) จากชิ้นงานและพฤติกรรมของนักเรียน มากกว่า การประเมินเพื่อการตัดสิน (summative assessment) การช่วยเหลือนักเรียนที่มีความท้าทายในการเรียน ควบคู่กับ การส่งเสริมนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ เนื่องจากนักเรียนที่ขาดแรงจูงใจในการเรียนเป็นทุนเดิมหรือมาจากครอบครัวยากจนมีแนวโน้มจะหลุดออกจากระบบการศึกษามากขึ้นเมื่อสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเป็นต้น สอดคล้องกับกาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ

ในโรงเรียน โรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นในการกล่อมเกลาผู้เรียนให้เป็นผู้มีจิตสำนึกใช้ชีวิตอย่างมีสติ และมีภูมิคุ้มกันสามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้และมีภูมิธรรมในสังคมได้

โรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะชีวิตให้แก่ผู้เรียนมาโดยตลอด และได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนหลายกิจกรรมในทุกปี เช่น กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมดนตรีและกีฬา และได้ดำเนินกิจกรรมตามขอบข่ายงานตามโครงสร้างการบริหารงาน อย่างไรก็ตาม การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนปทุมราชวงศายังไม่สำเร็จเท่าที่ควร จากการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมยังพบปัญหา นักเรียนยังขาดการมีระเบียบวินัย เช่น การมาสาย การไม่ยอมรับผิดชอบในสิ่งที่กระทำ ขาดการมีส่วนร่วมและขาดความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องมีนโยบายหรือวิธีการบริหารกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในวางแผน และการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง ฯลฯ มีการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กำหนดให้ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกปี (แผนปฏิบัติการของโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29, 2563)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนปทุมราชวงศาให้มีความก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและวัตถุประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียน เพื่อพัฒนาการให้บริการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มากกว่านั้นการศึกษาที่มีคุณภาพช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการนักเรียน โรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1. *การวางแผนงานกิจการนักเรียน* หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน โดยการระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์แผนงาน การจัดทำฐานข้อมูล วางแผนความพร้อมของบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ในงานกิจการนักเรียน การวางแผนการตั้งงบประมาณ จัดทำระเบียบ ข้อบังคับ และคู่มือนักเรียนเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

2. *การบริหารงานกิจการนักเรียน* หมายถึง การกำหนดนโยบายงานกิจการนักเรียน การจัดขอบข่ายการปฏิบัติงาน การจัดแบ่งสายงาน จัดทำแผนภูมิสายงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบงาน การดำเนินงานตามแผนงาน ประสานงานกับครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่รับผิดชอบ และการติดตามประเมินผลงานกิจการนักเรียน

3. *การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม* หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ ระเบียบวินัย กิจกรรมการเข้าแถว การแต่งกาย การแสดงความเคารพ การจัดอบรมชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับ ส่งเสริมวินัยคุณธรรม จริยธรรม เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การจัดเวทีการแสดงออก และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ประพฤติดี

4. *การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน* หมายถึง การจัดทำฐานข้อมูลระเบียบพฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนโดยการติดตามและประเมินผล วิธีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การจัดอบรมแก้ไขปัญหายาเสพติด

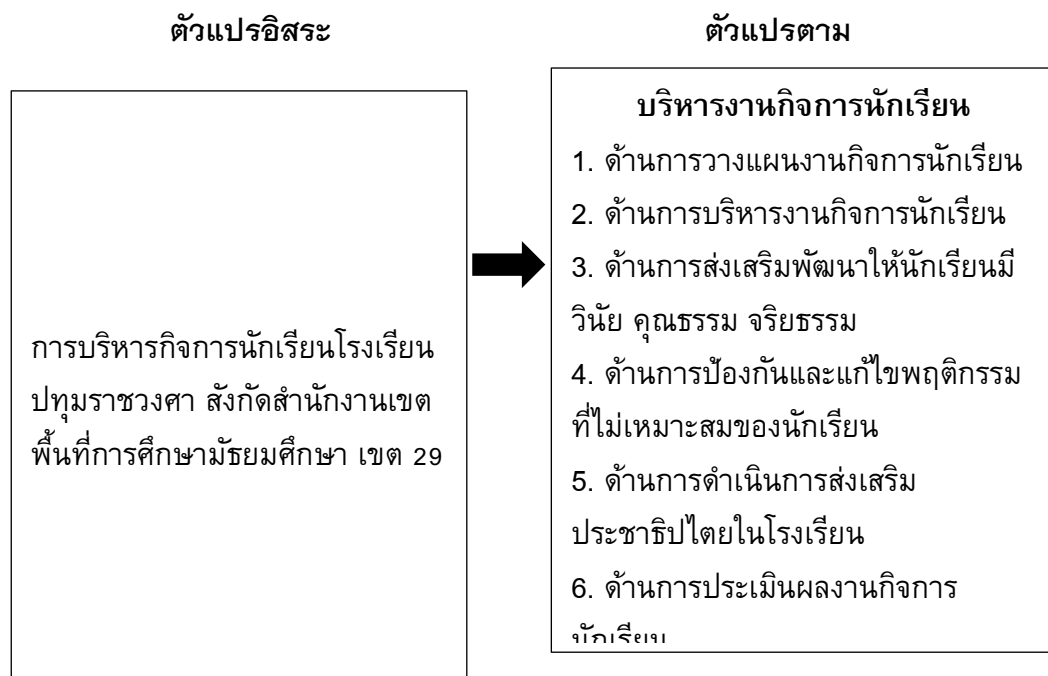
5. *การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน* หมายถึง การกำหนดนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตย การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ จัดกิจกรรมในรูปคณะกรรมการ และจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน

6. *การประเมินผลงานกิจการนักเรียน* หมายถึง การกำหนดแผนขั้นตอนในการประเมินผลงานกิจการนักเรียนในรูปคณะกรรมการทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่อง การวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน

สรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ มีคุณธรรมจริยธรรม ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน อันจะส่งผลให้นักเรียนก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการเรียน และการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาออกได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามมาตรฐานการปฏิบัติบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 35-46) ซึ่งได้นำมาเป็นกรอบแนวคิด 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลงานกิจการนักเรียน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณพื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 97 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาและพัฒนาขึ้นจาก ศศิณีภูฐาน อังกูรภาสวิชัย (2554) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .22 ถึง .72 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหาร
1	ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	4.45	.559	มาก
2	ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	4.39	.583	มาก
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.39	.629	มาก
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ นักเรียน	4.39	.617	มาก
5	ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.38	.608	มาก
6	ด้านการประเมินผลงานกิจการนักเรียน	4.42	.550	มาก
รวม		4.40	.591	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยของการบริหารงานกิจการนักเรียนรายด้านทั้ง 6 ด้าน จากสูงไปหาลำดับ ดังนี้ (1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (2) ด้านการประเมินผลงานกิจการนักเรียน (3) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน (5) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และ (6) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

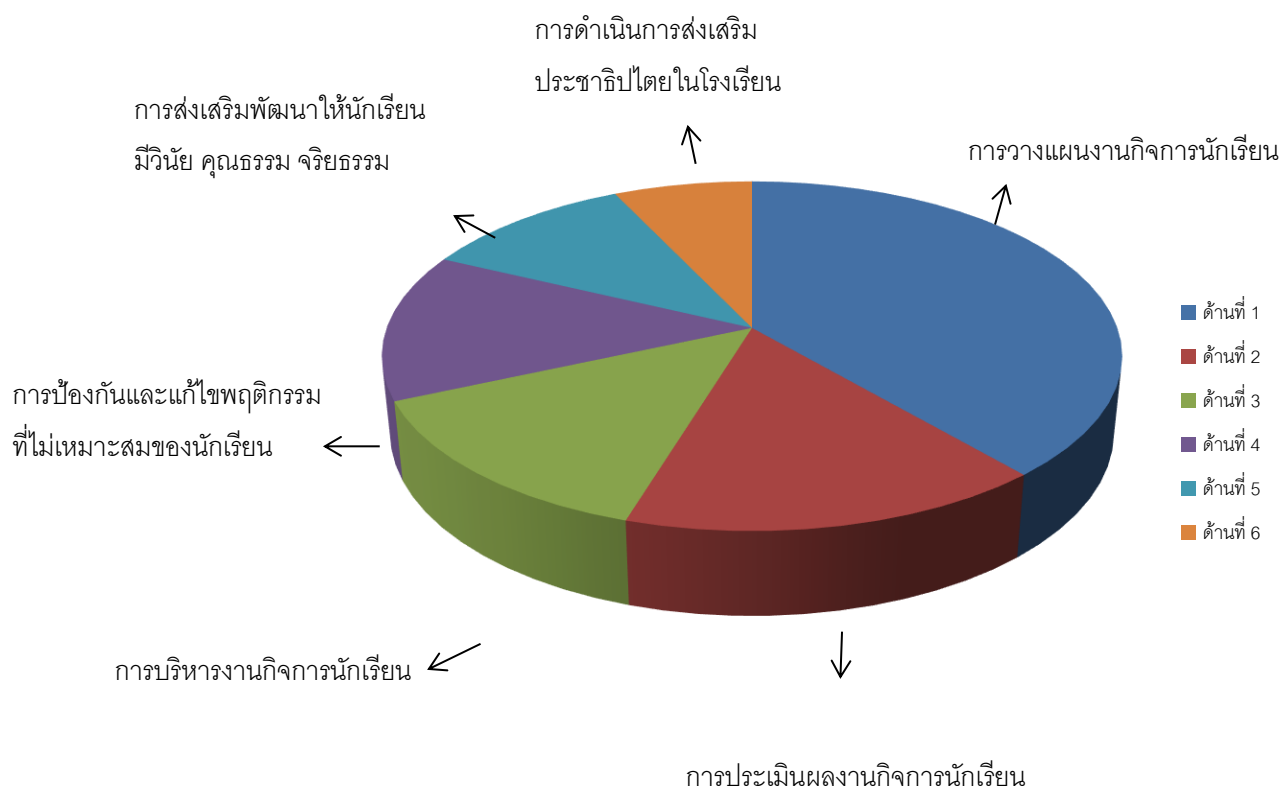
จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูมีการร่วมมือกันในการวางแผนงานกิจการนักเรียนมีนโยบายและกำหนด

เป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงาน กิจกรรมนักเรียน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เข้าร่วมและได้รับประสบการณ์จริงอย่างหลากหลาย มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันมีการยกระดับวิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง การดำเนินการบริหารกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาจึงอยู่ภายใต้มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งมีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณภาพอันพึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้แก่ผู้บริหาร เช่น ผู้ปกครอง นักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการบริหารกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ของการบริหารการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิชัย อัมโรสถ (2551) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 อยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในขอบข่ายของหลักการบริหารกิจกรรมนักเรียน ที่สำคัญคือ งานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข ความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นกระบวนการการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ใน 6 ด้าน ดังแผนภาพ

รายละเอียดดังนี้

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน หมายถึง การระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์แผนงาน การจัดทำฐานข้อมูล วางแผนความพร้อมของบุคลากรต่าง ๆ และจัดทำคู่มือนักเรียนเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

2. การประเมินผลงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดแผนขั้นตอนในการประเมินผลงานกิจการนักเรียนในรูปคณะกรรมการทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไข

3. การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดนโยบายการบริหารงานกิจการนักเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการติดตามประเมินผลงานกิจการนักเรียน

4. การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน หมายถึง การจัดทำฐานข้อมูลระเบียบพฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีวิธีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน

5. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ ระเบียบวินัย การจัดอบรมชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับ ส่งเสริมวินัยคุณธรรม จริยธรรม

6. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง การกำหนดนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตย จัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน

สรุป

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ใน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (2) ด้านการประเมินผลงานกิจการนักเรียน (3) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน (5) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และ (6) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนอย่างชัดเจน

1.2 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการนักเรียนบางโอกาส เช่น เชิญหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเยาวชนมาให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนทุกปี เช่น การประกวดมารยาทไทย การรักษาศีล กิจกรรมเข้าค่ายปฏิบัติธรรมและบำเพ็ญประโยชน์

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ผู้บริหารควรจัดให้มีการบันทึกข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่อาจมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมทำเป็นฐานข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ และวางแผนร่วมกับครูเพื่อดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกิจการนักเรียนมากยิ่งขึ้น

1.6 ด้านการประเมินผลงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรกำกับติดตามผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในงานกิจการนักเรียนที่ได้ปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้วอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานกิจการนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่ใกล้เคียงหรือพื้นที่อื่น ๆ ร่วมด้วย เพื่อเป็นการศึกษาในด้านต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อเอาผลวิจัยที่ได้มาพัฒนาด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศาในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. (2553). *การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 9*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการ.
- โรงเรียนปทุมราชวงศา.(2563). *แผนปฏิบัติการของโรงเรียนปทุมราชวงศา ประจำปีการศึกษา 2562*.
โรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29.
- ศศิณัฐา อังกูรภาสวิชัย.(2554). *สภาพการบริหารกิจการนักเรียน โดยยึดหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธิชัย อัมโรสถ.(2551). *การส่งเสริมงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Krejcie,R.V.,& Morgan,D.W. (1970).Determining sample size for research activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.